

Raadsinformatiebrief

Datum	31 maart 2026	Zaaknummer	2956224		
Onderwerp	Uitwerking deelonderzoeken lokale energieopwek				
		Portefeuille	Werk, jeugd, kunst en cultuur en energie M.H.B. Roozendaal		

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

De uitkomsten van de onderzoeken naar zon op gevels, zon boven parkeren en monomestvergisting in de gemeente en de vervolgstappen voor een decentraal energiesysteem/energiegemeenschappen.

Aanleiding

Bij het vaststellen van het beleidskader duurzame energie opwek in Meierijstad is door de Raad ook besloten om onderzoeken voor andere vormen van lokale energieopwek uit te voeren. Onder andere zon opwek op gevels en zon opwek boven parkeren, daarnaast is er ook een onderzoek uitgevoerd naar de potentie van monomestvergisting in de gemeente. Dit is in lijn met de voorgestelde werkwijze waarbij we continu kijken naar hoe de energiemix voor de gemeente Meierijstad zo efficiënt mogelijk vormgegeven kan worden, met zo min mogelijk ruimtegebruik. De onderzoeksvraag voor het monomestvergistingsonderzoek was om te kijken hoeveel potentie er in de gemeente is, en of het toestaan van kleinschalige monomestvergisters in de toekomstig een mogelijk grootschalige vergister onmogelijk kan maken.

Kernboodschap

Conclusie monomestvergistingsonderzoek:

Het onderzoek naar de potentie van groen gas had, naast een inventarisatie voor de potentie van monomestvergisting te verkrijgen, ook als doel om te kijken of het huidige beleid om kleinschalige monomestvergisters toe te staan een toekomstige grootschalige locatie uit zou sluiten. Vanuit het onderzoek is duidelijk aangetoond dat dit niet het geval is en dat er voldoende potentie in de gemeente is voor 4 tot 6 kleinschalige vergisters en voor maximaal 1 grote centrale locatie, hierbij is ook rekening gehouden met de toekomstige ontwikkelingen binnen de agrarische sector. Op basis hiervan is er op dit onderdeel dan ook geen reden voor wijziging in het bestaande beleid, het toestaan van kleinschalige vergisters maakt een optie tot een grotere locatie voor de toekomst niet onmogelijk.

Monomestvergisting komt nu moeilijk van de grond omdat er geen duidelijke richtlijnen zijn voor de agrarische sector. Daarnaast zien we specifieke aandachtspunten bij een grootschalige locatie

dat meerdere partijen hierbij in collectiviteit met elkaar samen moeten werken. Vanuit de huidige situatie blijkt dit lastig bij dit type initiatief. Voor kleinschalige mestvergisters zien we dat hier met name afstemming in de vergunningverlening nodig is om diverse vakdisciplines in lijn te krijgen met een dergelijk initiatief. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de regels voor verkeer in relatie tot de vereiste locatie van een dergelijk initiatief in het buitengebied.

Conclusie zon boven parkeren/zon op gevels:

Voor wat betreft het onderzoek rondom zon op gevels/boven parkeren is de conclusie hiervan een bevestiging van het standpunt wat in het verleden al vaker is gedeeld. Businesscase technisch zijn het zeer kostbare oplossingen waarbij zon op dak een goedkoper alternatief is. Met de wijzigingen rondom saldering en andere zaken rondom netcongestie bij grootverbruikers is deze businesscase ten opzichte van 2 jaar geleden verslechterd in plaats van verbeterd. Door deze verandering zien we een stagnatie in de verdere plaatsing van zonnepanelen op dak. Dit zorgt ervoor dat initiatiefnemers niet investeren in relatief duurdere oplossingen zoals zon op gevels/zon boven parkeren. Om dit interessant te maken is het vooral belangrijk om verder te werken aan het lokaal creëren van beschikbaarheid en betaalbaarheid van energie. Dit kan in een decentraal systeem. Samen met het bedrijfsleven zijn we dit aan het opzetten, vooruitlopend op gewijzigde regelgeving in de aankomende twee jaar waardoor het aantrekkelijker wordt voor grootschalig zon op dak initiatieven om stroom terug te gaan leveren naar de directe omgeving. Wanneer dit staat en werkt worden automatisch andere opwekvormen zoals zon boven parkeren of zon op gevels ook interessanter.

Om de potentie van deze opwekvormen te kunnen gebruiken moet er eerst meer inzicht komen in het gewenste energiesysteem omdat de onderzochte opwekvormen een grotere kans van slagen hebben op het moment dat ze hierin geïntegreerd worden.

Inzet groen gas/alternatieve energie binnen netcongestie:

Bij het vaststellen van de leidende principes is betaalbaarheid één van de onderdelen geweest die bovenaan is gezet. Gezien de huidige situatie rondom o.a. netcongestie en de geopolitieke ontwikkelingen (en de effecten hiervan op de gas- en elektriciteitsprijs) is betaalbaarheid ook een kwestie van beschikbaarheid geworden. Hoe meer lokale energie er beschikbaar is des te makkelijker er gekeken kan worden naar de betaalbaarheid. De huidige activiteiten vanuit de gemeente om het energiebedrijf daarbij als middel in te zetten kunnen daaraan bijdragen. Ook energiegemeenschappen kunnen hierin een rol spelen. De basis ligt bij het delen van energie en een gezamenlijk eigenaarschap. In combinatie met lokale opwek van welke vorm dan ook is dit een serieuze optie om als gemeente nader te bekijken. Vanuit het lokaal bedrijfsleven (POM) en de energiecoöperatie (ME) is hier al interesse in getoond om samen met de gemeente op te trekken. Voor energiegemeenschappen bij groen gas wordt een plan van aanpak opgesteld. Dit sluit, zoals aangegeven, aan bij de uitwerking van het energiebedrijf en zou hieronder passen. Daarnaast kan monomestvergisting bijdragen aan het behalen van de stikstofdoelstellingen en andere duurzaamheidsdoelstellingen zoals bijvoorbeeld de doelstellingen rondom circulariteit.

Vanuit bovenstaand perspectief kan groen gas een interessante transitiebrandstof zijn. Hierbij is het verstandig om dergelijke initiatieven te bekijken vanuit een haalbaarheid in 10 –15 jaar. De energietransitie kenmerkt zich door een zeer dynamisch speelveld. We kunnen nu nog niet inschatten wat over 15 of 20 jaar de perfecte oplossing gaat zijn. Mogelijk is groen gas na deze tijdsperiode nog

steeds een interessante toevoeging in het decentrale energiesysteem, maar er moet ook rekening worden gehouden met bijvoorbeeld een afbouw van het gebruik van groen gas (doordat bijvoorbeeld goedkopere alternatieven beschikbaar zijn). Er wordt op dit moment gewerkt aan een plan van aanpak Energiegemeenschappen groen gas om dit onderwerp verder op te pakken.

We zien dat er mogelijkheden zijn om zon op gevels of zon boven parkeren te realiseren. Het is niet zo dat het nieuwe techniek is en nog nooit is gedaan. Toch zijn deze projecten duurder dan de traditionele zonnepanelen op daken.

Grootschalig plaatsing van zonnepanelen op daken is op dit moment door netcongestie niet meer mogelijk voor teruglevering op het, wel voor eigen gebruik. De manier om dit voor de lange termijn aantrekkelijk te maken is om voor lokale directe afname of (seizoens)opslag te zorgen en daarmee minder afhankelijk van het hoofdnet te worden. Als gemeente zijn we hier actief met het lokale bedrijfsleven (POM) mee bezig om dit toekomstperspectief waar te maken. Voor kleinverbruikers (ook ondernemers) gaat, net als voor woningeigenaren, de salderingsregeling stoppen, en daarvoor is bovenstaande lijn dan ook net zo interessant als voor grootverbruikers. Voor wat betreft zon op gevel en zon boven parkeren geldt dezelfde problematiek als hierboven omschreven, echter komen daar nog extra kosten voor constructie bovenop. De lijn zoals geschetst om lokaal opgewekte energie direct lokaal te verbruiken kan ervoor zorgen dat dit, wanneer dit succesvol is, er ook voor gaat zorgen dat dit soort aanvullende investeringen alsnog interessant zijn om lokale energie op te wekken.

Dit houdt in dat zonder een aantrekkelijke afzetmarkt, zoals bijvoorbeeld een eigen collectief energiesysteem, we niet verwachten dat deze initiatieven uit eigen beweging worden gestart. Er wordt op dit moment hard gewerkt aan dit alternatieve energiesysteem en we verwachten binnen twee jaar de eerste resultaten, met gebruik van de opwek van grootschalig zon op dak, te zien. Wanneer dit succesvol is worden alternatieve opwekvormen automatisch ook aantrekkelijker.

Om de potentie van de alternatieve opwekvormen zo goed mogelijk te benutten, zijn verschillende inzichten voor elke type opwekking nodig. Voor de monomestvergisting is vooral van belang dat er meer inzicht komt in de toekomstige warmtevraag van de bebouwde omgeving, met name voor het bedrijventerrein omdat bij monomestvergisting er het gehele jaar een vraag naar warmte moet zijn (tussen maart en oktober is voor de woningbouw te weinig afname waardoor er meer investeringen in het gasnetwerk noodzakelijk zijn). Alternatieve gebruiksvormen, waarbij gas ingezet wordt voor productie van bijvoorbeeld elektriciteit, kunnen hier ook een rol in gaan spelen. Dit zijn alternatieven die onderzocht gaan worden. Voor de alternatieve zon opwek mogelijkheden is het vooral van belang dat er een gezonde businesscase aan wordt geboden voor, met name, bedrijven. Hiervoor is de uitwerking van het collectieve energiesysteem van belang. Hoe beter we hierin deze stroom kunnen benutten, onafhankelijk van saldering/terugleveringsvraagstukken, hoe aantrekkelijker het voor ondernemers is om meer zon opwek op deze wijze te realiseren. Meer regie binnen een decentraal energiesysteem is hierbij van belang om als gemeente netonafhankelijker onze ruimtelijke ambities te realiseren en meer grip te houden op de betaalbaarheid van energie.

Communicatie

De lokale ZLTO is op de hoogte gebracht van de uitkomsten van het onderzoek over monomestvergisting. Hiernaast worden de energievoerders Meierijstad Energie (ME) en POM

ook geïnformeerd. Verder worden de uitkomsten meegenomen als resultaten in diverse deelprojecten. Hier wordt verder niet meer separaat over gecommuniceerd.

Participatie

n.v.t.

Duurzaamheid

Hoe draagt de informatie uit deze Raadsinformatiebrief bij aan de duurzaamheidsdoelen?		Ja, het geeft verdere invulling aan de energiemix en daarmee aan de duurzaamheidsdoelstellingen.	
Doel	Toelichting	Positieve invloed	Negatieve invloed
CO2-neutraal	Fossielvrij door besparen en duurzame warmte en opwek	De onderzoeken geven verder inzicht in een geschikte energiemix voor de gemeente	
MVO	Eerlijke en duurzame handel en bedrijfsvoering		
Circulair	Minder CO2-uitstoot en gebruik van materialen door kringlopen te sluiten	De vezels die overblijven na vergisting kunnen gebruikt worden om biobased bouwmaterialen te maken. Tevens kan het gebruikt worden als vervangend materiaal voor veen (plantenkwekerij). Dit levert minder CO2 uitstoot op.	
Schone lucht	Gezondheidswinst door minder schadelijke uitstoot		Het inzetten op monomestvergistings kan een prikkel geven om een clustering van dergelijke bedrijven in de gemeente te krijgen waardoor bestaande uitstoot blijft of hoger kan worden.
Klimaatbestendig	Mensen en omgeving bestand tegen extremer weer		
Biodiversiteit	Behoud soorten is verplicht, verbetering waar mogelijk		
Heb je alternatieven overwogen of belangen afgewogen?			

Financiën

n.v.t.

Planning

Er wordt op dit moment gewerkt aan een plan van aanpak Energiegemeenschappen groen gas om dit onderwerp verder op te pakken.

Bijlage(n)

- Monomestvergisting vervolgstappen
- Onderzoek alternatieve zonopwek in Meierijstad

Ter inzage documenten

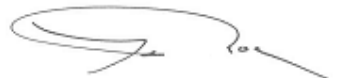
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,

De burgemeester

drs. M.J.M. Meertens

ir. C.H.C. van Rooij